

NOORDWEST-ITALIË

van reizigers voor reizigers

NOORDWEST-ITALIË

De wereld houdt niet op met draaien. Een wereldreiziger is de eerste om dat te beamen. Hoewel men geen inspanningen gespaard heeft om al de gegevens in deze gids uitgebreid te testen en te actualiseren, is het niet uitgesloten dat je ter plaatse vaststelt dat bepaalde gegevens in deze gids toch al opnieuw gewijzigd zijn. Veel adressen en suggesties in de Trotters zijn bovendien wat 'fragiel', juist omdat ze zo sympathiek en verrassend zijn. We zouden het daarom bijzonder op prijs stellen als je ons op de hoogte brengt van eventuele wijzigingen, zodat we de eerstvolgende herdruk op een correcte manier kunnen aanpassen. Dank bij voorbaat. Ons adres:

TROTTER

Uitgeverij Lannoo
Kasteelstraat 97
B-8700 Tielt

Uitgeverij Terra Lannoo
Postbus 97
NL-3990 DB Houten

E-MAIL: TROTTER@LANNOO.BE

WWW.TROTTERCLUB.COM

De prijscategorieën die in de Trottergidsen worden gebruikt, zijn steeds afgestemd op het land. Als je in een goedkoop hotelletje ongeveer € 25 betaalt, behoort een hotel waar je € 75 neertelt uiteraard tot de dure prijsklasse. De uitgever kan niet aansprakelijk worden gesteld voor eventuele fouten of de gevolgen ervan.

VERTALING Petra van Caneghem; 2019 Imago Mediabuilders

REISINFORMATIE VLAANDEREN EN NEDERLAND Wegwijzer, Brugge

OMSLAGONTWERP Studio Jan de Boer / Helga Bontinck

ONTWERP BINNENWERK Imago Mediabuilders

OMSLAGFOTO StevanZZ / Shutterstock

OORSPRONKELIJKE TITEL Le Routard – Italie du Nord

OORSPRONKELIJKE UITGEVER Hachette, Paris

DIRECTEUR VAN DE REEKS EN AUTEUR Philippe Gloaguen

STICHTERS Philippe Gloaguen en Michel Duval

ADJUNCT-REDACTEUREN Benoît Lucchini en Amanda Keravel

REDACTEUREN Olivier Page, Véronique de Chardon, Isabelle Al Subaihi, Anne-Caroline Dumas, André Poncelet, Marie Burin des Rozières, Thierry Brouard, Géraldine Lemauf-Beauvois, Anne Poinsoot, Mathilde de Boisgrollier, Alain Pallier en Fiona Debrabander

© Hachette (alle rechten voor vertaling, reproductie en bewerking gereserveerd voor alle landen),
Uitgeverij Lannoo nv, Tielt, 2019

© Cartografie Hachette Tourisme

WWW.LANNOO.COM

D/2019/45/226 - ISBN 978 94 014 5830 6 - NUR 512

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

HOE GEBRUIK JE DEZE GIDS?

Op deze pagina's zetten we de toeristische highlights voor je op een rijtje – stuk voor stuk zijn het met recht topperavaringen die je niet mag missen!

20
TOPPERAVINGEN

1 GA MANDOLEN IN HET NATIONAAL PARK GRAN PARADISO

Hier is 2000m. Je gaat er bij, tussen de Valle Granse en Orsieres. Het is het laatste park van Italië en een van de mooiste van Europa. Alleen de schone natuur is er, maar ook de prachtige landschapsontwikkeling, de natuur en de lokale tradities, met name de wijn. Dit is het laatste van de serie van de 20 topperavaringen. Het is een prachtige plek om te zijn en te zijn. Het is een prachtige plek om te zijn en te zijn. Het is een prachtige plek om te zijn en te zijn.

2 HEEKIEK IN TURLIN

Het laatste museum van Turlin is een van de meest unieke van Italië. Het is een prachtige plek om te zijn en te zijn. Het is een prachtige plek om te zijn en te zijn. Het is een prachtige plek om te zijn en te zijn.

In het hoofdstuk 'Mens, maatschappij, natuur en cultuur' gaan we dieper in op onder andere de geschiedenis, het cultureel erfgoed en de geografie van het land of gebied dat je bezoekt. Een ideale selectie om alvast thuis of tijdens de heenreis door te nemen.

MENS, MAATSCHAPPIJ,
NATUUR EN CULTUUR

Bekende personen	26
Bewoning	27
Cultuur en taal	27
Drank	28
Eten	27
Film	29
Geografie	31
Geschiedenis	42
Kuilen	56
Literatuur	60
Musiek	62
Paard	62
Restaurants en bars	66
Wandelingen	66
Zeden en gewoonten	67

In het hoofdstuk 'Praktisch' vind je alle nuttige informatie over de bestemming. Lees er alles wat je moet weten over bijvoorbeeld vervoer en vervoer, geldzaken, taal en gebruiken.

NOORDWEST-ITALIË
PRAKTISCH

ABC van Italia	26
Afwezen in Paszjebken	26
Budget	30
Feesten en feestdagen	31
Functie	33
Gedrag	33
Geschiedenis	34
Internetafstanden	35
Klimaat	35
Mensen met een beperking	36
Reisgereguleerder	37
Openingsuren	37
Onderwijs	38
Post	38
Reisbureaus	38
Reisverzekering	38
Reisverzekering	38
Taal	39
Telecommunicatie	39
Vervoer	39
Winkelen	39

De gedeeltes die in twee kolommen zijn gezet, bevatten nuttige informatie, zoals adresgegevens van instanties en webadressen ter voorbereiding op de reis.

REISINFORMATIE

ADRESSEN VAN INTERESSE

Winkelen

Winkelen

Winkelen

De reis is een belangrijke gebeurtenis in je leven. Het is een tijd om te genieten van de natuur en de cultuur van het land. Het is een tijd om te ontdekken wat er allemaal te zien is. Het is een tijd om te genieten van de prachtige landschapsontwikkeling, de natuur en de lokale tradities, met name de wijn. Dit is het laatste van de serie van de 20 topperavaringen. Het is een prachtige plek om te zijn en te zijn. Het is een prachtige plek om te zijn en te zijn.

HOE GEBRUIK JE DEZE GIDS?

De Reisplanner stelt uitgewerkte reisprogramma's voor om Noordwest-Italië op de beste manier te ontdekken.

Door deze beknopte inhoudsopgave per deel van de gids te gebruiken hoef je niet telkens terug te bladeren naar de afgeleide inhoudsopgave voor in het boek.

Op het kleine kaartje linksboven zie je in een oogopslag welk deel van het land of de regio het betreffende hoofdstuk beschrijft.

Op de eerste pagina van elk nieuw deel zijn de niet te missen bezienswaardigheden al in kaart gebracht met een pagina-verwijzing voor wie ze direct wil raadplegen.

Aan de rand van de pagina's zorgen een duimgreep en een kopregel ervoor dat je direct ziet welke informatie er op de betreffende pagina wordt geboden.

Voor een herkenbare structuur en meer opzoekgemak is de volgorde van onderwerpen per stad of regio telkens hetzelfde: praktische informatie - informatie over verblijf: slapen, eten, iets drinken, uitgaan - informatie over de bezienswaardigheden.

WIST JE DIT?

Let op deze kaders voor interessante weetjes.

AANDUIDING TROTTERTIPS

trottertip

interessant

niet te missen

VERKLARING VAN DE SYMBOLEN

algemeen

autoverhuur

bank

busstation

café, bar

camping

consulaat

dansen

duiklocatie

internetcafé

fietsen te huur

haven

honden toegestaan

ijs salon

informatie

kindvriendelijk

koffie- of theehuis

livemuziek, concert

luchthaven

metrostation

ontbijt

parkeren

patisserie

postkantoor

restaurant

roken verboden

slapen

skistation

snackbar

strand

taxi

theater

treinstation

voorzieningen voor rolstoelgebruikers

wandelen

winkelen

Unesco-werelderfgoed

zwemgelegenheden

telefoonnummer

website

e-mailadres

INHOUD

INLEIDING	11	Noodgevallen	87
VEELGESTELDE VRAGEN	12	Openingstijden	87
TOPERVARINGEN	14	Overnachten	87
MENS, MAATSCHAPPIJ, NATUUR EN CULTUUR	29	Post	89
Beroemde personen	30	Reisliteratuur	90
Bevolking	35	Risico's en ergernissen	90
Cultureel erfgoed	35	Roken	91
Drank	38	Taal	91
Economie	41	Telecommunicatie	93
Film	43	Vervoer	94
Geografie	45	Winkelen	103
Geschiedenis	46	REISPLANNER	104
Keuken	58	VALLE D'AOSTA	
Literatuur	64		
Media	66	VAN COURMAYEUR NAAR COGNE: DE VALLEIEN AAN DE VOET VAN DE MONT BLANC	114
Pasta	67	Courmayeur	114
Restaurants en bars	68	Il Parco Nazionale del Gran Paradiso	118
Werelderfgoed	69	Valsavarenche	120
Zeden en gewoonten	71	Cogne	122
REIZEN NAAR NOORDWEST-ITALIË	71	AOSTA EN OMGEVING	127
NOORDWEST-ITALIË PRAKTISCH	77	Aosta	127
ABC van Italië	78	Valle di Gran San Bernardo	132
Alvorens te vertrekken	78		
Budget	80		
Feesten en feestdagen	81		
Foaien	83		
Geldzaken	83		
Gezondheid	84		
Internetadressen	85		
Klimaat	85		
Mensen met een beperking	86		

VALTOURNENCHE EN DE VALLEI VAN DE MATTERHORN	133
Valtournenche	133
Breuil-Cervinia	134

DE ZUIDELIJKE VALLE D'AOSTA	136
De kastelenroute	136
Forte di Bard	139

PIËMONT (PIEMONTE)

Turiijn (Torino)	145
------------------	-----

TEN WESTEN VAN TURIJN	188
Avigliana	188
Susa	191
Via Lattea	194

TEN NOORDEN VAN TURIJN	196
Biella	196
Ivrea	200

CUNEO EN OMGEVING	203
Saluzzo	203
Cuneo	209
Mondovì	212

DE LANGHE	218
Barolo	218
La Morra	222
Alba	224

ASTI EN DE MONFERRATO	231
Canelli	231
Asti	234
Cocconato	240

VERCELLI EN VALSESIA	242
Vercelli	242
Varallo	246
Alagna	250

LIGURIË (LIGURIA)

RIVIERA DI PONENTE	259
Ventimiglia	259
Bordighera	261
San Remo	262
Ligurische Alpen	265
Imperia	269
Cervo	272
Finale Ligure	273
Savona	278
Genua (Genova)	280

RIVIERA DI LEVANTE	307
Camogli	307
Santa Margherita Ligure	310
Portofino	312
Rapallo	314
Sestri Levante	316
Varese Ligure	320
Levanto	320
De Cinque Terre	324
La Spezia	337
Porto Venere	345
Tellaro	347
Sarzana	349

LOMBARDIJE

Milaan (Milano)	356
Pavia	440
Lodi	454
Cremona	458
Sabbioneta	468
Mantua (Mantova)	473

REGISTER

491

KAARTEN EN PLATTEGRONDEN

Afstanden tussen de steden	100	Milaan, plattegrond IV	366-367
Cinque Terre, overzichtkaart	326-327	Milaan, detailkaart	370-371
Cremona	460-461	Noordwest-Italië, overzichtkaart	74-75
Genua	282-283	Palazzo Ducale	481
Genua, detailkaart	285	Pavia	442-443
La Spezia	338-339	Piëmont, overzichtkaart	144
Levanto	321	Reisplanner	105, 107
Lombardije, overzichtkaart	354-355	Sabbioneta	469
Ligurië, overzichtkaart	256-257	Sestri Levante	317
Mantua	474-475	Spoorwegnetwerk van Italië	95
Milaan, metro	357	Topervaringen	18-19
Milaan, plattegrond I	360-361	Turijn	147
Milaan, plattegrond II	362-363	Turijn, detailkaart	150-151
Milaan, plattegrond III	364-365	Valle d'Aosta, overzichtkaart	113

INLEIDING

ITALIË, LAND NAAR ONS HART! /

Het noordwesten van Italië is de geknipte bestemming voor wie het niet al te ver wil zoeken maar er toch graag even tussenuit knijpt!

De regio's zijn **zowel in de zomer als in het tussenseizoen erg aangenaam**. Noordwest-Italië is zowel op economisch als op cultureel vlak erg rijk. Pierre Desproges zei het zo: 'Er zijn twee soorten Italianen: de Italianen uit het noorden die in het noorden wonen en de Italianen uit het zuiden die in het zuiden sterven.' En dat klopt, het noorden van Italië heeft een **industriële verleden en legendarische ondernemingen** zoals Lavazza, Ferrari, maar er is ook de **gastronomie** die over de hele wereld uitgevoerd wordt. Toch houdt de regio vast aan **authenticiteit**, haar eenvoudige manier van

leven en delen en een schilderachtige en vaak nog ongerepte natuur. Dankzij haar diversiteit trekt ze heel wat verschillende soorten toeristen aan (natuur, bergen, steden, *far niente*, iedereen komt hier aan zijn trekken!). Elke regio heeft haar eigen troeven. **Piëmont** gooit de Alpen (als je houdt van trektochten, moet je hier zijn) en haar schitterende hoofdstad in de strijd: **Turijn**, het industriële hart van Italië. **Ligurië** is dan weer **de Italiaanse Riviera**, de inspiratiebron voor moderne schrijvers en antieke dichters, met een vleugje zee en wat bergen, **Lombardije** pronkt met zijn charmante dorpsjes en middeleeuwse basilieken.

Of je hier nu komt voor de kust, voor de antieke en middeleeuwse architectuur of de straatjes en de romantische sfeer, er is altijd genoeg te zien en te beleven.

En je smaakpapillen? Die worden verwend door parmigiano, mozzarella, pomodori, pancetta ...

Riomaggiore

VEELGESTELDE VRAGEN

WELKE DOCUMENTEN HEB JE NODIG OM NAAR NOORDWEST-ITALIË TE REIZEN?

Inwoners van de Europese Unie hebben alleen een identiteitskaart of een geldig paspoort nodig. **Minderjarigen** die alleen reizen (zonder hun ouders), moeten een eigen identiteitsbewijs hebben en een **door de ouders ondertekende toestemming** om het grondgebied te verlaten. Meer informatie bij je gemeentebestuur.

WAT IS HET BESTE SEIZOEN OM NOORDWEST-ITALIË TE BEZOEKEN?

Het tussenseizoen (mei-juni en september-oktober) is een aangename periode. In de zomer (en vooral in augustus) zijn de steden vaak verlaten, maar zien de stranden in Ligurië zwart van het volk.

IS HET LEVEN ER DUUR?

Je geeft het meeste geld uit aan overnachtingen en bezienswaardigheden. Steden hebben steeds vaker interessante passen om musea en monumenten te bezoeken. Buiten het seizoen krijg je kortingen op overnachtingsgelegenheden.

KUN JE JE IN NOORDWEST-ITALIË GEMAKKELIJK VERPLAATSEN ZONDER AUTO?

Ja, combineer de trein en de bus en aan de kust zelfs de boot. In het centrum van de belangrijkste steden van Noordwest-Italië is de auto zo goed als verboden of is parkeren er een helse (en peperdure) klus. Wanneer je alleen steden bezoekt, ben je dus beter af met het openbaar vervoer. Buiten de steden rijden er weinig taxi's. Toch is een auto aan te raden als je het platteland wilt verkennen.

Piemontese wijnen vormen een uitstekend souvenir.

IS ER EEN TIJDSCHEFFEL?

Nee, zowel in de zomer als in de winter is het in Italië, België en Nederland even laat. We gaan allemaal op dezelfde dag over van de wintertijd naar de zomertijd en omgekeerd.

WAT IS DE BESTE MANIER OM NAAR HET LAND TE REIZEN?

Het vliegtuig is ongetwijfeld de snelste oplossing, vooral voor een kort verblijf. De luchtvaartmaatschappijen bieden vluchten aan tegen heel scherpe prijzen. De autorit duurt wat langer, maar je bent dan wel zelfstandiger. De trein is praktisch om de kuststeden van Ligurië te ontdekken.

MOET JE GEZONDHEIDSVORSCHRIJVEN IN ACHT NEMEN?

Nee, eigenlijk niet. Dit is Europa, dus neem je Europese zorgverzekering mee.

ZIJN KINDEREN WELKOM?

Italianen houden van kinderen! Maar het rijke erfgoed van het land kan je engeltjes ook wel gaan vervelen. Wissel wandelingen af met museumbezoeken. En het eten? Dat is top: pizza's, pasta, ijsjes ... Zoek bij de adresjes naar ons symbool .

HOE BETAAL JE TER PLAATSE?

De munteenheid in Italië is de euro. Je vindt er voldoende geldautomaten en je kunt bijna overal met je bankkaart betalen, op een paar kleine restaurants of bars na.

MOET JE ITALIAANS SPREKEN OM JEZELF VERSTAANBAAR TE MAKEN?

Het is mooi meegenomen als je een paar woordjes Italiaans spreekt. Italianen begrijpen goed Frans, vooral in het noorden van het land (met name in de Valle d'Aosta, waar Frans naast het Italiaans een van de officiële talen is). Er wordt ook steeds vaker Engels gesproken.

IS HET IN NOORDWEST-ITALIË KOUDER DAN IN DE REST VAN HET LAND?

Dit deel van Italië komt niet overeen met het clichébeeld dat je misschien van het land hebt (dat van een land onder een verpletterende zon). De streek ligt op dezelfde breedtegraad als Zuid-Frankrijk en heeft een vergelijkbaar klimaat. In de steden die meer in het binnenland liggen, kan het in de zomer erg warm zijn. De noordelijke streken, dicht bij de Alpen, kennen echte winters.

WAT KUN JE UIT NOORDWEST-ITALIË MEE NAAR HUIS NEMEN?

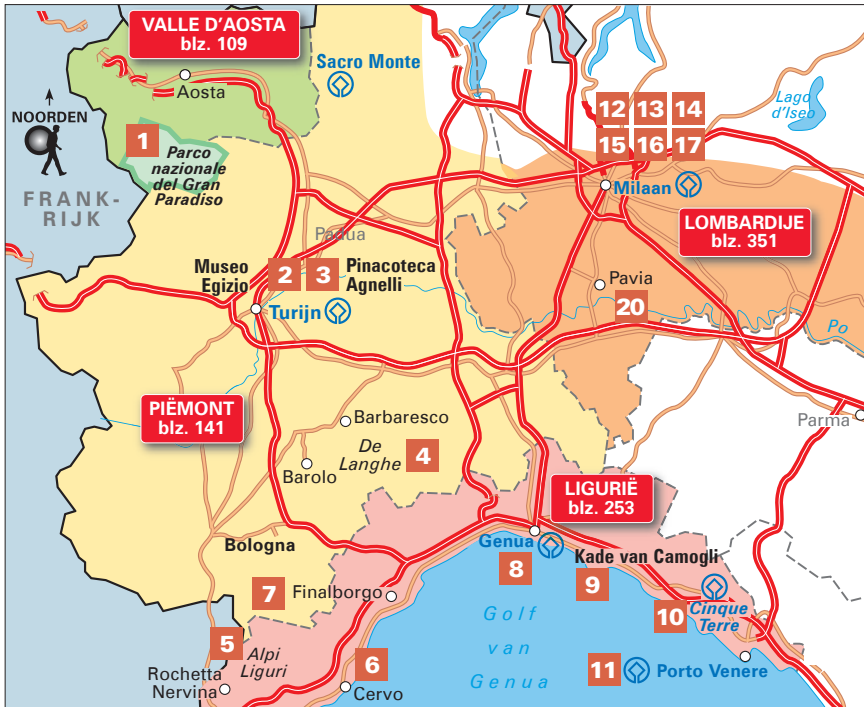
Italië is de gastronomische bestemming bij uitstek: Genuese pesto, lekkere Piëmontese wijnen zoals barolo of barbaresco, chocolade uit Turijn, nougat, heel wat soorten pasta ... Je kunt ook kleren kopen in de outlets rondom de grote steden. Hier vind je kleding tegen interessante prijzen.

De trein is praktisch om de kuststeden van Ligurië te ontdekken.

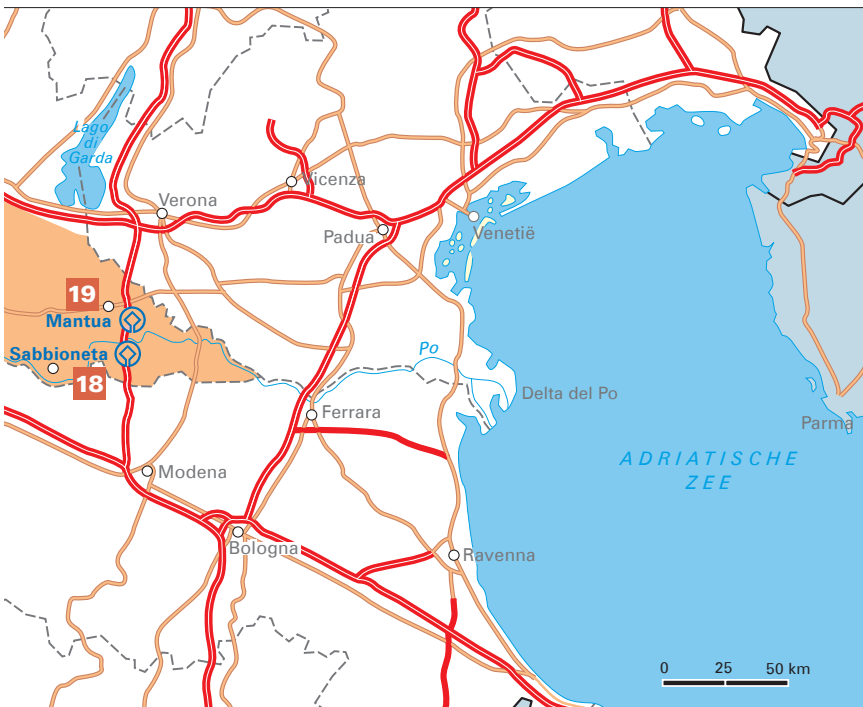
20 TOPERVERVARINGEN

1 GA WANDELLEN IN HET NATIONAAL PARK GRAN PARADISO

Het is 70.000 ha groot en ligt tussen de Valle d'Aosta en Piëmont. Het is het oudste park van Italië en een van de mooiste van Europa. Adem er de schone lucht in en observeer de steenbokken, lammergieren, marmotten en vossen. Een ideaal speelterrein voor jong en oud, met weilanden, bossen van larken en sparren en puntige rotsen. *Blz. 118*

2 BEZOEK IN TURIJN BESLIST HET MUSEO EGIZIO

Het mooiste museum met Egyptische kunst, op dat van Caïro na. Unieke stukken in een geslaagde museumrichting (nadat het museum volledig is gerenoveerd). Het opende de deuren in de 19de eeuw en was aanvankelijk gewijd aan vondsten van Europese egyptologen als Champollion en Ernesto Schiaparelli. *Blz. 172*

3

3 BEWONDER DE ZEER MOOIE PRIVÉVERZAMELING SCHILDERIEN VAN DE FAMILIE AGNELLI

Je vindt de verzameling op de bovenste verdieping van de Fiatfabriek (Lingotto) in Turijn. Misschien kun je snel even een rondje maken op de testpiste. Maar dan wel te voet! Vrij uitzicht op de Alpen. *Blz. 180*

4 LAAT DE KRACHTIGE EN FIJNE GEUREN VAN DE BAROLO OF DE BARBARESCO OP JE AFKOMEN

Geniet van een wijnproeverij in een van de *enoteche regionale* van de gezellige wijndorpen in de Piëmontese regio de Langhe. De streek is een schatkamer vol lekkere vleeswaren, kazen en de beroemde Alba-truffel natuurlijk. Geen toeval dus dat Unesco de wijnstreek uitgeroepen heeft tot Werelderfgoed! *Blz. 218*

4

5 SPETTER IN DE ZOMER IN DE NATUURLIJKE KOLGGATEN MET HET KRISTALHELDERE WATER VAN DE RIO BARBAIRA

Trek hiervoor naar het kleine dorpje Rocchetta Nervina, dat pal in het midden van de Alpi Liguri ligt. De ongerepte bergstreek is uitstekend om te wandelen, canyoning uit te proberen, te raften, je misschien eens aan paragliding te wagen of door de pittoreske en authentieke dorpjes te struinen, ver weg van de blingbling van de Italiaanse Riviera.

Blz. 266

6 SLENTER DOOR DE ROMANTISCHE STRAATJES VAN CERVO

Cervo is een aangenaam middeleeuws dorpje hoog boven de zee. Tegenwoordig is het een van de 'mooiste dorpen van Italië' en een oase van oude stenen tussen het groen. Tot het einde van de 18de eeuw werd hier op koraal gevist, met de opbrengst werd de weelderige barokke kerk neergezet. In de jaren 1960 was het dorpje een 'paradijs voor schilders', maar nu richt Cervo zich vooral op muziek. Hoogtepunt is het Internationaal Festival van de Kamermuziek in juli-augustus. *Blz. 272*

7 VOLG JE NEUS DOOR DE STRAATJES VAN FINALBORGO

Een gezellig gehucht dat in de 12de eeuw werd gesticht, weg van de kust. De walmuren dateren uit de 15de eeuw. Finalborgo is 'het mooiste dorp van Italië' en echt een pareltje, met onder meer een van de interessantste archeologische musea van Ligurië. Maar het wemelt er ook van de kunstgalerieën en nijverheidswinkeltjes. In de bergen kun je mountainbiken, wandelen, klimmen, paragliden en nog veel meer. De stad is namelijk ook 'de hoofdstad van de buitensporten!' *Blz. 275*

6

8

8 VAL VOOR DE CHARME VAN DE OUDE STAD GENUA

De donkere, smalle, kronkelende steegjes met prachtige paleizen van de lokale aristocratie uit de 16de-17de eeuw zijn Werelderfgoed. De architectuur van de weelderige *palazzi* aan de strada Nuove – omgevormd tot rijke musea – getuigt van een uitzonderlijke verfijning en het prestigieuze verleden van de republiek Genua. *Blz. 280*

9 KUIER OVER DE HEERLIJKE KADE VAN CAMOGLI

Lik aan een ijsje en kijk naar de boten die terugkeren van de visvangst en bewonder de huisjes bedekt met muurschilderingen.

Blz. 307

10 LOOP LANGS DE STEILE PAADJES VAN HET NATIONAAL PARK CINQUE TERRE

Verken de vijf middeleeuwse dorpjes die langs de helling beneden in zee storten, dit zie je nergens anders ter wereld! Te voet bereikbaar via de ezelspaden bij de dorpjes of neem de moeilijke weg over zee. De Cinque Terre zijn aan het begin van de 20ste eeuw uit hun isolement gekomen, toen hier een spoorlijn werd gebouwd. De dorpjes zijn Werelderfgoed en zijn een paradijsje voor wie van wandelen ... en van witte wijn

houdt! Geen auto's te bespeuren! Op de bergen in de omgeving – die in terrassen zijn aangelegd – wordt een degelijke wijn met herkomstbenaming geproduceerd.
Blz. 324

11 BEWONDER DE ARCHITECTUUR VAN HET OUDE VERSTERKTE DORPJE PORTO VENERE

Het ligt te blinken aan het eind van een rotsige uitloper, aan de prachtige, romantische golf van de dichters. In de kleine haven liggen kleurrijke huisjes tegen de rotsen, romaanse kerken en versterkingen in de schaduw van een kasteel. Een pracht van een bestemming, die met zijn satellieteilandjes Tino, Tinetto en Palmaria Werelderfgoed is. Al dit moois ligt in een natuurgebied naast Cinque Terre en je kunt er fraaie wandelingen maken of met de boot gaan varen.
Blz. 345